

informator

**gorenje
gorenje
gorenje
gorenje
gorenje**

LIST ZA INFORMIRANJE DELAVCEV GORENJA – ŠT.10 – LETO XV. – VELENJE, 14.3. 1980

O DRUŽBENO USMERJENI DELITVI DOHODKA V LETU 1980

Ustalitvena (stabilizacijska) prizadevanja naše družbe v letošnjem letu so načelno izražena in sprejeta v zvezni in republiški resoluciji o uresničevanju srednjeročnega plana 1976–1980 v letu 1980. Izvajanje sprejetih usmeritev pa karakterizirajo sprejeti zakoni in drugi predpisi, ki urejajo ali bolje, usmerjajo nekatere vrste materialnih stroškov in drugo. Seveda pa je to le manjši del naše (marsikje pretirane) materialne porabe. Večji del materialne porabe je vendarle odvisen od nas samih, delavcev v združenem delu in izven njega. Tako je od našega ravnanja pri porabi ob predpostavki, da dosegamo načrtovane učinke v proizvodnji in prodaji, v veliki meri odvisna višina doseženega dohodka.

Ker pa je ustvarjen dohodek, čeprav smo ga ustvarili delavci v proizvodnji in prodaji, družbeni dohodek, saj so pri ustvarjanju sodelovala družbeno proizvodna sredstva, se moramo pri delitvi le-tega obnašati družbeno racionalno – to pomeni, ne tako kot bi bili kratkoročni interesi neke delovne sredine (TOZD), ampak tako, kot so dolgoročni interesi (cilji) te sredine in širših samoupravnih združb (TOZD, delovne organizacije, SOZD, občine, itd.).

Dejstvo je, da se tako, kot bi se morali pri delitvi dohodka, torej novo ustvarjene vrednosti v naši družbi, zadnja leta nismo obnašali – več smo razdeljevali kot smo ustvarili, oziroma premalo smo ustvarili, da bi lahko toliko trošili kot smo.

Taka razmerja delitve poskušata resoluciji (zvezna in republiška) preprečiti. Da pa ne bi ostalo pri načelih kot lansko leto, so pomembni družbeni dejavniki (Izvršni svet SRS, izvršni sveti občin, republiški svet Zveze sindikatov, Gospodarska zbornica in služba družbenega knjigovodstva) kot izvedbeni akt na področju ustalitvenih prizadevanj pri delitvi dohodka sprejeli „Dogovor o uresničevanju družbene usmeritve dohodka v letu 1980“.

Le dosledno upoštevanje tega dogovora resnično vseh – tako delavcev, občanov kot samoupravnih organizacij in skupnosti – bo prispevalo k uresničevanju temeljnih ciljev za leto 1980, kot so: povečanje proizvodnje predvsem na podlagi večanja produktivnosti, večje proizvodnje za izvoz, boljše izkoriščanje obstoječih zmogljivosti – strojnih in človeških –, krepitev investicijske sposobnosti, zmanjšanje zaposlovanja in drugo.

KAJ PRAKTIČNO POMENI DRUŽBENO USMERJANJE DELITVE ?

Predvsem to pomeni dvojje:

- da se pri delitvi dohodka na potrošni del (osebni dohodki in skupna ter splošna poraba) in na del, ki pomeni izboljšanje materialne osnove dela in rezerve (z drugim izrazom akumulacija) ravnamo po temeljnem resolucijskem načelu: potrošni del mora rasti počasneje kot je rast dohodka (torej morajo rasti sredstva za akumulacijo hitreje od dohodka);
- ustvarjanje dohodka in njegovo razporejanje moramo v naprej določiti, z drugimi besedami povedano – planirati.

USMERITVE IZ DOGOVORA SO V KRATKEM TAKE:

1. Načelo 25 % počasnejše rasti osebnih dohodkov od dohodka se različno uveljavlja za različne samoupravne organizacije in skupnosti, pač glede na to, v kakšnem položaju se nahaja pri osebnih dohodkih ter kakšna je njihova izvozna usmeritev.

ZASTOJI ZARADI UVOZA ?

V tozdu Hladilna tehnika v ponedeljek niso delali. Ni bilo kompresorjev. O vzrokih bomo spregovorili v eni naslednjih številčk Informatorja.

2. Za splošno in skupno porabo izven družbenega dela (družbene dejavnosti) velja v glavnem omejitev rasti porabe 16 % glede na leto 1979.
3. Za skupno porabo v OZD (regresi za topli obrok, za letne dopuste, jubilejne nagrade, rekreacijo in drugo) velja omejitev rasti na 13 %.
4. Dokler niso sprejeti plani samoupravnih skupnosti za leto 1980 usklajeni z določili tega dogovora, se smejo izplačevati osebni dohodki le do višine osebnih dohodkov iz novembra 1979.

KAJ POMENIJO USMERITVE IZ DOGOVORA ZA GORENJE TGO ?

Predvsem moramo poudariti, da usmerjena delitev dohodka in čistega dohodka ne pomeni odmika od sprejetega in uveljavljenega sistema delitve osebnih dohodkov v Gorenju. Kakršnekoli omejitve že so, le-te veljajo izključno za skupno vsoto (vrednost) osebnih dohodkov in sredstev za skupno porabo. Znotraj razpoložljivih vrednosti pa bodo merila in kriteriji za delitev po delu seveda uporabljeni kot doslej.

Drugo pa je, da smo morali v zelo kratkem času (v času sprejemanja zaključnih računov) prilagajati plane TOZD in delovne organizacije v letu 1980 usmeritvam iz dogovora. Samo v tem primeru smo namreč smeli povečati osebne dohodke v mesecu marcu.

Naj povzamem osnovne elemente usklajenega plana delovne organizacije GORENJE TGO za leto 1980:

Planirani dohodek	1.915.113.000 din
Planirani čisti dohodek	1.201.440.000 din
Planirani osebni dohodki	871.068.000 din
Za skupno porabo	67.190.000 din
Za sklade (poslovni sklad in rezervni sklad)	170.603.000 din
Povečanje dohodka znaša	22,7 %
Povečanje osebnih dohodkov	19,5 %
Povečanje zaposlenih	1,1 %

Povečanje osebnih dohodkov (v masi !) za 19,5 % bo možno uresničiti seveda, če bomo dosegli načrtovano rast dohodka. Tu naj omenim še to, da nam dogovor dopušča hitrejšo rast osebnih dohodkov kot sama resolucija (ta le za 17 %), ker nam priznava nizek nivo naših osebnih dohodkov in izvozno usmerjenost. Prav tako nam dogovor omogoča hitrejšo rast sredstev za skupno porabo (posebej regres za topli obrok), ker se nahajamo pri tej porabi izpod povprečja v Sloveniji.

Možnosti povečanja osebnih dohodkov v letu 1980 bodo torej tudi glede na plan manjše kot leto poprej, (ko smo izplačali za OD v masi za 26 % več kot leta 1978). Takšna je usmeritev resolucije, ki dejansko predvideva tudi padec realnega življenjskega standarda v republiki. To prav gotovo že danes čutimo. Vendar se na drugi strani moramo zavedati, da je tudi naša materialna osnova šibka in jo marsikje predolgo zanemarjamo — s tem pa je povezan naš nadaljnji razvoj in tudi naša socialna varnost.

Naše delovanje mora biti torej usmerjeno v doseganje čimvečjega dohodka ob hkratni rasti produktivnosti dela, ozi-

roma ustvariti moramo načrtovani dohodek s čim manj zaposlenimi, pa bo delitev za nas ugodnejša.

Dejanske možnosti povečanja znašajo torej skupno s povečanjem zaposlenih 19,5 % (ne glede na možnost sprememb v prispevnih stopnjah). Pri tem pa se moramo zavedati, da je nivo osebnih dohodkov v januarju letos že 9,5 % iznad lanskega poprečja, torej smo polovico možnega povečanja osebnih dohodkov že porabili.

Dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka, če bo dosledno uveljavljen povsod, nam daje upanje za izboljšanje našega gospodarskega položaja. Je pa vendarle samo eno izmed področij, ki povzročajo gospodarsko nestabilnost v naši družbi. Ukrepi gospodarske politike pa bi morali biti tudi na drugih področjih bolj učinkoviti (npr. na področju cen), da na področju delitve dohodka ne bo prišlo do prevelikih nesorazmerij.

M. Šramel

USTANOVITEV OBRATNIH AMBULANT

Potrebe in zahteve združenega dela, kakor tudi družbena usmeritev za izvajanje zdravstvenega varstva delavcev, nalagajo zdravstvu povečano skrb za zdravstveno varstvo delavcev. Zdravstveni delavci se zavedamo, da s kvaliteto in učinkovitostjo našega dela vplivamo na zdravstveno kondicijo naših delavcev in s tem posredno tudi na ustvarjanje družbenega proizvoda, ter tako na krepitev materialne podlage dela.

Med naše poglavitne naloge sodi nenehno izboljševanje zdravstvenega varstva delavcev, povečevanje delazmožnosti in zmanjšanje odsotnosti z dela zaradi obolenja in poškodb. Za izvajanje tako zastavljenega načrta smo se z združenim delom in Občinsko zdravstveno skupnostjo dogovorili o kadrovske krepitvi na področju splošne medicine, medicinske dela in zobozdravstva. Uvedba prioritarnega vrstnega reda glede na čas in vrsto pregledov aktivnih zavarovancev v splošnih ambulantah ter določitev pooblaščenih zdravnikov za stroškovni nadzor nad bolniškim staležem za REK in TGO Gorenje in sodelovanje teh zdravnikov z ustreznimi službami za varstvo pri delu v teh organizacijah združenega dela, je predstavljalo prehodno obliko dela zdravstvene službe k organiziranju obratnih ambulant.

V zdravstvenem domu Velenje sta ustanovljeni obratni ambulantni s štirimi ordinacijami za REK Velenje s tremi ordinacijami za TGO Gorenje Velenje. Vsaka obratna ambulanta ima koordinatorja — specialista splošne medicine, ki je zadolžen za strokovno spremljanje bolniškega staleža in za sodelovanje z ustreznimi službami obeh organizacij združenega dela.

Gre torej za razširjeni program zdravstvenega varstva, ki smo ga uveljavili na pobudo in zahtevo uporabnikov, zato računamo tudi v prihodnje na vsestransko sodelovanje in pomoč pri njegovi realizaciji.

ZDRUŽENE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE
VELENJE

TOZD PROMET

Iz analize o poslovanju v letu 1979

V TOZD Promet znaša celotni prihodek 6,7 milijarde din, kar je 94 % planirane vrednosti in se je v primerjavi z letom 1978 povečal za 53 %. Največjo vrednost prihodkov prinaša prodaja blaga, vendar so za TOZD pomembnejši prihodki, doseženi iz skupnega prihodka, ter prihodki, doseženi z neposredno svobodno menjavo dela. Pri tem moramo dodati, da bomo morali dodobra razčistiti odnose in točno opredeliti prometne funkcije, ki jih opravljamo in jih bomo opravljali v naši temeljni organizaciji za ostale delovne organizacije — članice SOZD Gorenje, kajti prihodki, doseženi z neposredno svobodno menjavo dela, so dosegli le 88 % vrednosti iz leta 1978. Sredstev smo porabili za 53,5 % več kot v letu 1978, vendar so materialni in režijski stroški rasti po višji stopnji kot znaša povečanje nabavne vrednosti trgovskega blaga. Največja povečanja in s tem tudi največje naloge nas čakajo v letu 1980 pri zmanjševanju stroškov, ki v TOZD Promet vsebujejo največje vrednosti. Morali bomo odločno in resno pristopiti k zmanjševanju izbire transportnih storitev, saj so v primerjavi z letom 1978 narasli kar za 66 % in ob 91 odstotnem doseganju proizvodnih rezultatov dosegli 99 % planirane vrednosti teh stroškov. Omejiti bomo morali nadomestila za uporabo osebnih avtomobilov na službenem potovanju ter dnevnice in nočnine v tujini. Veliko povečanje in preseganje so povzročili stroški porabljene energije, kalo, lom in okvare ter izdelki za službene in delovne obleke. Vrednost v višini preko 7 milijonov din se skriva v porabljenem pisarniškem materialu, ki bi se moral prefakturirati na dejanske porabnike teh stroškov.

V letu 1979 smo ustvarili dohodek v višini 192.505 tisoč din, kar pomeni 101,1 % doseganja plana in 58,1 % povečanje v primerjavi z letom 1978. Obveznosti, ki sledijo iz dohodka v znesku 77,211 mio din, so se povečale kar za dvakrat. Največje povečanje (kar petkratno) je za plačila bančnih storitev, kazni, takse in sodne stroške. Vrednostno najvišjo postavko vsebujejo obresti, bančne storitve ter prispevki delovnim skupnostim, katerim smo namenili 26,4 milijona din. Samoupravnim interesnim skupnostim smo namenili 3,8 milijona din, kar pomeni 23,7 odstotno povečanje.

Po pokritju pogodbenih in zakonskih obveznosti znaša čisti dohodek 105,7 milijona din, od tega je 82,2 % sredstev namenjenih za osebne dohodke. Iz tega lahko zaključimo, da je poslovni sklad, ki je dosegel vrednost 1,3 milijona din, minimalen, saj je dosegel le 10,9 % planirane vrednosti, kar pa tudi lahko smatramo za rezultat celega poslovnega leta.

Iz delitve dohodka še lahko ugotovimo, da je dohodek rasel 19,7 % hitreje kot čisti dohodek in sredstva za osebne dohodke, vendar bi lahko rezultat bil boljši ob gospodarnejšem obnašanju nas vseh — ob porabi materiala in nastajanju stroškov.

V TOZD Promet je bilo v lanskem letu zaposlenih povprečno 592 delavcev. Stopnja zaposlovanja je znašala 15,8 %, kar je največ v naši delovni organizaciji. Delavci v tej organizaciji smo ustvarili 1,329.147 ur. Število bolniških ur in s tem izostankov je naraščalo hitreje kot

efektivne ure, kar ima vsekakor negativen značaj. Vrednost bolniške predstavlja v letu 1979 kar dvakratno vrednost nadomestila osebnega dohodka med bolezenskim dopustom, ki je bilo izplačano 1978 leta.

Vrednost nadurnega dela se je povečala le v sektorju izvoza, medtem ko so v vseh ostalih sektorjih te vrednosti zmanjšane, ponekod celo za polovico.

Sredstva za OD so narasla za 35 %, v primerjavi z letom 1978 so se povprečni mesečni neto OD na zaposlenega zvečali za 13,5 %.

IZVOZ, NABAVA, UVOZ

V letu 1979 je izvoz na ravni Gorenja SOZD porasel v primerjavi z letom 1978 za 38 %, uvoz pa le za 30 %. Slednje pove, da dosegamo na področju zunanje trgovine vidne uspehe. K temu so pripomogli v večji meri restriktivni ukrepi na področjih deviznih in režimskih uvoznih pravic, ne pa naša organizirana akcija v smeri zmanjševanja uvoza in prehoda na domači proizvodni material.

Vrednost nabavljenega reprodukcijskega materiala v letu 1979 je znašala cca 3,23 milijarde din. V delovno področje nabave so zajete vse republike in pokrajine s približno 250 dobavitelji.

Med največje težave, ki ožijo nabavni sektor, sodi konjunktura na našem tržišču, njena prisotnost pa govori v prid dobaviteljem. Zato bi bilo verjetno dobro, če bi se z dobavitelji začeli dogovarjati na daljši rok in opustili letne pogodbe, ki so zaenkrat osnova dogovarjanja vseh pogodbenih postavk.

Naša najbolj ranljiva točka v lanskem letu so bile cene. Med letom je bil pereč problem cen proizvodov bele tehnike, kjer smo iskali rešitve s priznanjem nadomestila za palete, kasneje je bila onemogočena tudi ta rešitev, dokončno odobrene cene smo dobili šele konec leta, vendar so bile odobrene cene nižje od zahtevanih.

Na dosežene rezultate prodaje na domačem trgu so vplivali različni faktorji, kot nedoseganje proizvodnih planov, kasnitve v osvajanju proizvodnje. Tudi problemi dobav s strani kooperantov so vplivali na realizacijo prodaje, saj je vse leto primanjkovalo reprodukcijskega materiala. Prodaja je bila otežkočena zaradi novih predpisov, ki so znatno zmanjšali obseg proizvodnje, in spremenjeni pogoji kreditiranja.

Vrednost uvoza reprodukcijskega materiala in rezervnih delov v letu 1979 je znašala cca 1,53 milijarde din (v primerjavi z letom 1978 povečanje za 47 %).

Na povečanje cen repromateriala je vplivala devizna situacija, sprememba tečajev, ki se uporabljajo za ugotavljanje osnove pri izračunu carinskih dajatev, podražitev transportnih storitev za okrog 30 %, povečanje cen pomembnejših materialov za cca 60 %. Avgusta je stopil še v veljavo predpis o zapori uvoza opreme, kar je povzročilo, da od takrat ni bilo možno realizirati novih poslov in poslov, ki do takrat niso bili tehnično razčišчени.

Predlagamo torej, da se uvede ukrep, s katerim bi maksimalno zaostri porabo materiala, kajti zavedati se moramo, da material nabavljamo pod težkimi pogoji in ga tudi drago plačujemo. Trenutna slika pa ni dokaj blesteča, kajti z materialom ravnamo vse prej kaj drugega, kot pa racionalno.

(I. Povše)

INTERNA BANKA V 1979

POROČILO O POSLOVANJU GORENJE — INTERNE BANKE IN DELOVNE SKUPNOSTI V 1979 LETU

V 1979 letu so se članice Interne banke srečevale z bistveno težjimi pogoji gospodarjenja kot v prejšnjih letih. Zaradi podražitev surovin in repromateriala ter ostalih poslovnih stroškov na eni strani in zadržanih prodajnih cen gotovih izdelkov na drugi strani, je finančni rezultat bil zelo šibak. Iz leta v leto ugotavljamo vedno slabšo akumulativnost, ki je iz navedenih vzrokov v 1979. letu bila najnižja.

Poudariti je potrebno tudi to, da je močna investicijska aktivnost v prejšnjih letih izčrpala večino razpoložljivih lastnih sredstev, in tudi posledico tega, da moramo zaradi slabe akumulativnosti in primanjkljaja lastnih sredstev skrbeti tudi investicije.

Takšna gospodarska gibanja naših članic in stabilizacijski ukrepi, ki so se opravljali preko kreditno moretarne politike, so postali resna motnja za optimalno likvidnost članic. Pred Interno banko so bili postavljeni našteti večji in manjši problemi okrog zagotovitve dodatnih sredstev za tekoče poslovanje in tudi dodatnih virov financiranja nekaterih investicij, ki so jih zajele podražitve. Seveda je to nujno pomenilo tudi vedno večje finančne stroške. Za razrešitev teh problemov je Interna banka pristopila tudi k združevanju sredstev, ki se je čedalje bolj razvijalo. Najprej smo pristopili k združevanju sredstev za investicijsko usposobitev nekaterih članic, ki so uporabljale obratna sredstva za trajne naložbe. Ti problemi so bili uspešno rešeni in bomo takšen sistem tudi v bodoče uporabljali za združevanje sredstev za investicije skupnega pomena ali za prednostne investicije.

Še bolj aktivno je potekalo združevanje sredstev za tekoče poslovanje in izboljšanje likvidnosti. Toda kljub združevanju vseh razpoložljivih obratnih sredstev, je teh bilo še vedno premalo. Zaradi tega smo pristopili tudi k najemanju dodatnih sredstev pri naših temeljnih bankah.

Vsekakor velja omeniti tudi precejšnja sredstva, najeta pri tujih bankah za nakup repromateriala, z rokom vračila v 1980. letu. V kolikor ne bo prišlo do konverzije vračila teh kreditov na daljši rok, bomo verjetno v drugi polovici leta občutili hud pritisk na likvidnost in bo potrebno že v prvi polovici leta sprejeti ustrezne kompenzacijske ukrepe. Interna banka in članice so sprejele še druge ukrepe za izboljšanje likvidnosti. To so predvsem preložitve nekaterih investicij, znižanja ravni potrošniških kreditov, dvig discipline na področju plačil, ukrepi za zmanjšanje zalog in podobno.

Kreditna bilanca je dosežena z 2,8 milijarde din, kar predstavlja 92,69 % načrtovane. Zelo velika razlika med stanji na dan 31. 12. 78 in 31. 12. 79 leta izhaja večinoma iz prenosa kredita članic na Interno banko, pa tudi iz novo najetih kreditov.

Po ročnosti kreditov ugotavljamo, da je 70 % sredstev kratkoročnih in 30 % dolgoročnih. Po virih pa je 20,6 % združenih sredstev članic in 79,4 % zunanjih. Veliko večino sredstev je Interna banka dala svojim članicam. Le nekaj malega je dano članicam SOZD, ki niso članice Interne banke, in drugim po posebnih pogodbah.

Interna banka je svoje prihodke ustvarila od aktivnih obresti in od plačil za svoje storitve. Zaradi nedoseganja kreditov, je tudi plan prihodkov dosežen samo s 67,52 %, kar ni negativno vplivalo na skupni dohodek banke.

Ker je odstotek doseganja plana stroškov še nižji, je skupni dohodek dosežen v večjem znesku od načrtovanega. Tako znaša skupni dohodek za razdelitev članicam kar 21,272.000 din.

Vsaka vrsta materialnega stroška posebej je nižja od načrtovane. Posebej še poudarjamo podatke za reklamo in propagando, kjer je načrt dosežen s 95,5 % in reprezentančne stroške s 83 %. Tudi stroški za službena potovanja so bili zelo nizki, komaj 14 % načrtovanih. Predvsem zaradi tega, ker so članice banke le temeljne organizacije iz Velenja, kar ni terjalo vseh planiranih stroškov. Največji del odhodkov predstavljajo pasivne obresti (kar 87,4 %).

Stroški za delovno skupnost predstavljajo 7,3 % in materialni stroški 5,3 %. V Interni banki se vodi tudi evidenca prilivov na vseh žiro računih članic. Predvsem je zanimiva struktura prilivov od tekoče prodaje, ki je takšna:

— virmanska plačila	18,6 %
— prejete menice	67,2 %
— gotovinska plačila	13,6 %
— avansi	0,6 %

Zelo visok je odstotek prejetih menic v primerjavi z virmanjskimi plačili, kar potrjuje, da kupci radi podaljšujejo obveznosti tudi zaradi slabše likvidnosti.

Zadovoljiv je odstotek gotovinske prodaje, ki je ustvarjena v TOZD Servis in maloprodaja. Mimo zalog pa ne moremo, ne da bi omenili dejstva, da so zaloge materiala absolutno previsoke, če upoštevamo, da je nabavna služba organizirana skupno za vse tozde, kar omogoča različne organizacijske ukrepe in enotno komercialno politiko.

Res je, da zaloge materiala naraščajo relativno počasi predvsem zaradi visoke primerjalne osnove. Povečanje je nastalo zaradi naraščanja cen in fizičnega obsega zalog.

O poslovanju delovne skupnosti Interne banke pa na kratko le toliko, da je program dela v celoti realiziran. Seveda je delovna skupnost vršila manjši del opravil le za tozde in Gorenje — Promet Servis. Ker se Interna banka pripravlja, da bo v 1980 letu prevzela tudi obveznost do ostalih DO v sozdu in podjetij Gorenja v tujini, bo tudi delovna skupnost razširila svojo dejavnost v tem letu. Tekom 1979. leta se je delovna skupnost postopoma organizirala in temu ustrezno sprejemala opravila za Interno banko in članice. Ta proces se bo nadaljeval še v 1980. letu.

Osební dohodki in izplačila za skupno porabo zaposlenih, so se gibala popolnoma enako in usklajeno z gibanjem v tozdi, na kar nas veže tudi skupni sporazum.

Zaradi manjšega povprečnega števila zaposlenih od načrtovanega (teh je povprečno 57 in končno 64 delavcev) tudi plan teh izplačil ni bil dosežen.

Za zaključek, pa samo to, da bo za Interno banko, delovno skupnost in tudi za članice leta 1980 verjetno enako težko, če ne še težje kot 1979, na vseh področjih poslovanja in bo vsekakor potrebno realno in smiselno upoštevati najnovejše zahteve družbenega dogovora in resolucije.

UMRL JE JANEZ BARBORIČ

**PRESEDSTVO ZVEZE SINDIKATOV
JUGOSLAVIJE, Beograd
PRESEDSTVO ZVEZE SINDIKATOV
SLOVENIJE, Ljubljana**

Globoko nas je prizadela vest, da je preminil tovariš Janez Barborič, član predsedstva Zveze sindikatov Jugoslavije.

V Gorenju smo z njim izgubili dobrega tovariša in borca za dosledno uresničevanje idej samoupravljanja. S svojim delom je zvesto širil osveščenost in samoupravno zrelost delavca v združenem delu.

Delavci Gorenja

Velenje, 7. marca 1980

Janez Barborič se je rodil 1931. leta v Celju. Novinarski kruh je okusil pri Slovenskem poročevalcu in Delu od 1956. do 1961. leta, kot diplomirani inženir metalurgije pa se je strokovno uveljavil v Železarni Štore od 1963. do 1974. leta, o čemer ne govori le pomembnost del, ki jih je opravljal, ampak tudi njegovi strokovni članki s področja livarstva.

Svoje družbenopolitično delo je Janez Barborič zastavil kot skojevec leta 1946 in ga nadaljeval v zvezi komunistov, zvezi sindikatov, socialistični zvezi delovnega ljudstva in kot skupščinski poslanec. V letih 1964 do 1967 je kot predsednik vodil

organizacijo zveze sindikatov v železarni Štore, na kar je bil zaradi uspešnega upravljanja cele vrste družbenopolitičnih funkcij v zvezi sindikatov, od občinske do zvezne ravni, leta 1973 izvoljen za predsednika Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ponovno pa so ga na to funkcijo izvolili za štiri leta na 8. kongresu Slovenije 1974. leta. Podpredsednik zveze sindikatov Jugoslavije je bil od maja 1978 do aprila 1979. leta. Dela do zadnjega ni odložil. Zadnje mesece je opravljal naloge koordinatorja v predsedstvu Zveze sindikatov Jugoslavije za vprašanja družbenoekonomskega razvoja, dohodkovnih odnosov, življenjskih in delovnih pogojev, inovacij, izobraževanja in kulture. Ob tem je bil še član centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, zveznega sveta za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko ter komisije skupščine Jugoslavije za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj.

Janez Barborič je kot priznanje za svoje delo prejel leta 1976 Zlati znak Zveze sindikatov Slovenije in Red dela z rdečo zastavo. Na letošnjem srečanju samoupravljalcev v Kragujevcu so mu podelili Diplomsko kluba samoupravljalcev, s čimer so mu priznali veliko privrženost interesom delavskega razreda in zavzetost za uresničevanje samoupravnih socialističnih odnosov.

PREJELI SMO

V velikanskih kupih pošte, ki vsak dan prihaja na naš naslov, so med listinami, računi, dopisi, sporočili, dogovori, tudi pisma potrošnikov naših izdelkov.

Že večkrat smo objavili besedila, v katerih potrošniki hvalijo naše izdelke ali pa tudi grajajo. Največ takih pisem roma v servis in od tam naprej v servisne izpostave.

Eno izmed takšnih pisem, ki je prispelo na naš naslov, je podpisal Ibrahim Mujkić iz Dobruna pri Višegradu. Piše, da je že leta 1969 kupil „Superavtomat 653 R“. Torej pralni stroj, ki ga uporabljajo gospodinjstva brez vodovoda. Ob dobrem vzdrževanju po navodilih proizvajalca pralni stroj izredno dobro deluje še danes, čeprav so prali tudi težje stvari. Še to: pralni stroj so naročili preko kataloga NAMA Zagreb.

Prav tako so kupili tudi štedilnik na trda goriva in pozneje še hladilnik, kar vse skupaj deluje „odlično“. V pismu tovariš Mujkić izreka priznanje tovarni in delavcem Gorenja za kakovost izdelkov in želi takšnih uspehov še v naprej.

Iz daljne Švedske pa smo prejeli pismo Ivana Aberša. Sprašuje, kaj in kakšno delo opravljajo naši strokovnjaki na področju finomehanike in kako izdelujemo barvne televizorje. Tovarišu Aberšu smo v kratkem dopisu pojasnili naše sodobne tehnološke postopke in sodelovanje s tvrdko „Gorenje-Körting“, priložili fotografijo in prospekte. Kaže, da je zanimanje za Gorenje po vsem svetu veliko, kar kažejo tudi takšna in podobna pisma naših delavcev v tujini.

DELAVCU KNJIGO

V GORENJU SO SE POGOVARJALI O KNJIGI – IZKUŠNJE, VREDNE POSNEMANJA – VELIK ODMEV TISKA IN TELEVIZIJE

V torek, 11. marca 1980, so se v konferenčni sobi naše restavracije zbrali na razgovor o knjigi: predstavniki družbeno-političnih organizacij, založb, pisatelj in delavci Gorenja. Akcijski odbor „Knjiga“ pri Centralnem komiteju ZKS je zastopal izvršni sekretar za naloge komunistov v kulturi ter raziskovalnem delu Franc Šali, Društvo slovenskih pisateljev pisatelj Ivan Potrč. Med gosti so še bili Sonaj Lokar (Marksistični center pri CK ZKS), Milan Šega (član Društva slovenskih pisateljev), Uroš Istenič (Državna založba Slovenije), Jelena Gačeša (Centralni komitej ZKS), predstavniki občinskih komitejev in konferenc ZKS in SZDL občine Velenje. Posveta so se udeležili tudi naši delavci, ki sodelujejo v bralni akciji Gorenja.

Pogovor je začel predsednik konference osnovnih organizacij sindikata Gorenje TGO Jože Meh. V svojem izčrpnem uvodnem govoru je ocenil prizadevanja v Gorenju, ba bi knjigo čimbolj približali delavcu. V nadaljevanju je Franc Šali omenil, da so sklicači pogovor v Gorenju zagradili, ker tu že imamo določene izkušnje. To je bralna akcija v letu srebrnega jubileja zvestobe, ko so delavci izbrali za najboljšo delo Strici so mi povedali pisatelja Miška Kranjca. Z bralno akcijo nadaljujemo tudi sedaj. Medtem smo imeli nekaj razstav knjig in tudi drugih prireditev. Tovariši Šali je predvsem izpostavil tri osnovna vprašanja: branje knjig, načrtovanje glede interesov in samoupravni pristopi h knjižni politiki.

V nadaljevanju smo lahko slišali še več mnenj in spodbud, o vsem tem pa bomo tudi še poročali v Informatorju.

V razpravo se je vključilo tudi nekaj naših delavcev. Ena izmed delavk – bralk je povedala na razgovoru tudi tole: „Če imaš interes, si najdeš čas za branje knjig. Sem mati dveh otrok, zato moram brati ob večerih, ko otroci zaspijo. Hodim v knjižnico. Premalo smo obveščeni o knjižnih novostih pri nas.“

O tem dogodku v Gorenju je danes pisal slovenski tisk, v torek zvečer pa so oddajo na RTV Ljubljana „V znamenju“ posvetili pogovoru o knjigi v Gorenju.

Pogovora se je resda udeležilo manj delavcev – bralcev, kot smo pričakovali, kljub temu pa smo prepričani, da je pogovor bil uspešen in da bo bogato obroditel...

V „delovnem predsedstvu“ so bili Uroš Istenič, Ivan Potrč, Milan Šega, Sonja Likar, Jože Meh, Franc Šali, Jelena Gačeša.

INFORMATOR – List za obveščanje delavcev Gorenja. Izdajatelj: Gorenje, Tovarna gospodinske opreme, Velenje. Družbeni organ: Izdajateljski svet – predsednik: mag. Jože Zagožen, namestnik predsednika: Srečko Krajnc, člani: Stane Kumer, Tatjana Javornik, Alojz Kolenc, Slavko Pižorn, Anica Oblak, Janez Kos, Angela Delčnjak, Branko Amon, Pavli Strajn, Marija Svetin, Jožica Štukovnik, Franc Magrič, Vinko Srnc, Silva Vivod, Zvone Pečnik, Miroslav Lešnik, Terezija Časl, Dušan Jeriha, Jože Skornšek, Dušana Založnik, Rastko Lah, Srečko Panič. Ureja: Uredniški odbor – Glavni in odgovorni urednik: Hinko Jerčič, člani: Dušan Pirc, Nevenka Žohar–Mijoč, Srečko Panič, mag. Jože Zagožen, Dušan Jeriha, Anka Melanšek. Izhaja tedensko. Naklada 8000 izvodov. Tisk: Kinegraf TOZD Grafika, Prevalje, 1980. Oproščeno plačila prometnega davka po sklepu 421/1.